

PILSĒTAS TEĀTRIS

(STADSTEATERN) Pirmo teātra namu Helsingborgā uzbūvēja 1817. gadā. Gadsimta beigās būvēja jaunu namu „galma teātra“ stilā ar karaliskām ložām un četriem balkoniem. Tās nokalpoja 100 gadus, līdz 1976.g. uzbūvēja tagadējo pilsētas teātri kas tika uzskatīts par Eiropas modernāko. Teātris atrodas blakus koncertnamam un veido pilsētas kultūras centru. Helsingborgas teātra vēsturē atrodami daudz slaveni aktieri un ievēriības cienīgu vārdu. Pazīstamais režisors Ingmars Bergmans šeit darbojies vairākus gadus. Vienīgais latviešu profesionālais skatuves gleznotājs Rietumeiropā strādā Helsingborgas teātrī.

LATVIEŠU TEĀTRIS ar gadiem kļuvis par Dziesmu svētku sastāvdaļu un izrādes Helsingborgā notiks uz Pilsētas teātra lielās skatuves. Stokholmas latviešu teātris iestudēs Annas Brigaderes „Sievu kari ar Belcebulu“. Lugā piedalās kupls skaits tēlotāju un iestudējumu vadīs piedzīvojušais pantomīmas pedagogs un režisors Andris Blekte.

JAUNIEŠU UZVEDUMS, kā patreiz apzīmēta programma jauniešu izpildījumā, arī notiks modernajā un tehnisku iespēju bagātajā teātrī. Šeit svētku viesiem būs izdevība tikt ar jaunības vitalitāti, domu pasauli un uzdrīkstēšanos. Iestudējumu vadīs Juris un Zuze Sili.

KABARĒ ir apzīmējums sarīkojumam teātrī, kura saturs veidosies un augs līdz priekšskara atvēršanai. Tur var ietilpt citādi neredzēti priekšnesumi, satīra un vienmēr vilinošais noslēpums.

PILSĒTAS BIBLIOTĒKA atrodas klusā parkā (Stadsparken) un ir viena no pirmām Zviedrijā, kurai ir sava mūzikas nodaļa, kafējnicā un bērnu rotaļistaba. Grāmatu plauktos atrodami vairāki latviešu sējumi. Tur notikušas vairākas izstādes par Baltijas politisko situāciju un arī ceļojoša izstāde par Latviju. RAKSTNIEKU CĒLIENS paredzēts kastaņkoku iekļautajā bibliotēkas priekšlasījumu zālē. Pāvils Johansons rūpēsies par latviešu rakstnieku tikšanās ar savu publiku un iespējams, ka tas notiks šādos svētkos mazāk ierastā veidā.

Dāņu pusē, netālu no Helsingborgas, slavenais mākslas centrs „Louisiana“ lielā apjomā dod ieskatu pasaules mākslas strāvojumos. Dziesmu svētkos Helsingborgā ceram svētku dalībniekus un vietējo sabiedrību iepazīstināt ar latviešu mākslu Rietumos.

PIEDALĪSIMIES DZIESMU SVĒTKOS

Pastāvēs tā tauta, kura neaizmirsīs un cienīs savu izcelsmi un tradīcijas. Latviešu tautas kultūra šodien ir svešas varas apdraudēta. Esam pakļauti arī dažādiem pasaules iespaidiem kas jovairāk liek mums rūpēties par savas latviskās kultūras kopšanu un attīstīšanu. Gatavošanās dziesmu svētkiem veicina dziedātāju, dejojāju un mūziķu pašdarbību, bet Eiropas dziesmu svētkiem arī jādod iespējas radošiem latviešu māksliniekiem Eiropā tikt ar savu tautu. Kultūras darba veicināšana lielā mērā ir atkarīga no ekonomiskiem līdzekļiem un tādēļ aicinām latviešu uzņēmumus un citus intresentus sniegt atbalstu ar iemaksu Dziesmu svētku bankas kontā (sk rīcības komitejas adresi). Vislielākais atbalsts mūsu kopībai un latviešu kultūrai tomēr būs paša klātbūtne svētkos Helsingborgā, pilsētā, kur trimdas sākuma gados pulsēja aktīva latviešu sabiedriskā dzīve. Tagad tautiešu skaits ir neliels, bet spara pilns – nesen Helsingborga bija šūpulis Latviešu patsmitnieku apvienībai – ELPA. Tā ir pierādījusi, ka latviešu visjaunākai paaudzei rūp savas tautas nākotne un kopēji to pasaulei apliecināsim svētku politiskā sarīkojumā. Cienisim sevi, tad citi mūs cienīs.

DZIESMU SVĒTKU GALVENĀS NORISES

- ▶ Sanāksmes, izstādes, sporta nodarbības, saviesīgs vakars populārā jazzklubā.
- ▶ Svētku atklāšana un koncerts Svētku gājiens pilsētas centrā Dievkalpojums un baznīcas koncerts Jauniešu balle „Disko jūrmalā“
- ▶ Bērnu operas „Mazais ganiņš“ pirmizrāde Ansambļu koncerts Brigitas Mīezes ērģeļu koncerts baznīcā Teātra izrādes – A. Brigaderes „Sievu kari ar Belcebulu“ Roka koncerts
- ▶ Rakstnieku cēliens Tautas deju un folkloras uzvedums Jaunatnes uzvedums Kabarē
- ▶ Politisks sarīkojums ar aktualitātēm Kopkoru koncerts Svētku noslēguma balle

EVS EIROPAS VASARAS SKOLA

3.8. – 16.8.1989, Vemmentorp

Skola sākas tulīt pēc Dziesmu svētkiem un atrodas Helsingborgas tuvumā. Bērnu ģimenēm izdevīgi skolu un svētkus apvienot vienā braucienā.

Sadarbībā ar vietējo laikrakstu HD paredzēts sarīkojums zviedru publikai uz brīvdabas skatuves pils parkā – Slottshagen.

DZIESMU SVĒTKU RĪCĪBAS KOMITEJAS ZEMJU PĀRSTĀVJI

ANGLIJĀ Marie-Anne Zariņa
106 Hanover Road
London NW10 3DP
England Tel. 01-459 00 51

DĀNIJĀ Edvins Šēnbergs
Dryadevej 18
2650 Hvidovre
Danmark Tel. 01-78 76 34

VĀCIJĀ Aija Ebdene
Bäckergasse 25
4400 Münster
West Germany Tel. 0251-473 58

ZVIEDRIJĀ Rīcības komiteja
un citās Box 12066
zemēs S-250 12 Helsingborg
Sweden Tel. 042-18 15 85

Dziesmu svētku bankas konts:
LETTISK SÅNGFESTIVAL 89
Kontnr: 664.090.323-0

Sparbanken Skåne

LP2018.1255

6. EIROPAS LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI

HELSINGBORGĀ, ZVIEDRIJĀ

30.7.–2.8.1989

HELSINGBORGGA

ir 900 gadu veca pilsēta un piedzīvojusi daudz karu starp zviedriem un dāņiem. Viduslaikos tā bija ļoti svarīga pilsēta dāņu valstī, kura pārvaldīja arī tagadējo Dienvidzviedriju. 16. g. simtenī notika vissivākās cīņas, kad arī nopostīja pilsētas lielāko daļu. Izšķirošā kaujā pie Helsingborgas 1710. gadā, dāņus pieveica zviedru kara vadonis Magnus Stenboks, kurš tagad, bronzas lējumā, no zirga muguras pilsētas centrā vēro Skandināvijas lielākā satiksmes mezgla izbūvi. Helsingborga ir saredzama attālumā no Dānijas, zunda šaurākā vietā un dzīvā jūras satiksme Helsingborgu izveidojusi par otro ostas pilsētu Zviedrijā ar Eiropas modernāko ostas iekārtu. Pasažieru kuģi piestāj tieši pilsētas centrā

un šo ceļu starp kontinentu un Skandināviju izmanto 18 miljoni ceļotāji gadā. Caur Helsingborgu iet galvenā dzelzceļa satiksme un lielie Eiropas ceļi un tādēļ mēdz teikt, ka Helsingborga ir Skandināvijas vārti pret kontinentu. Zviedrijas kontinentālākā pilsēta, ar 110.000 iedzīvotājiem, kā literatūrā, tā arī tautas valodā pazīstama kā „Zunda pērle”. Vairāk kā 600 gadus Helsingborgas siluetu iezīmē bijušās pils centrālais tornis KÄRNAN. Vēsturisks piemineklis ir arī

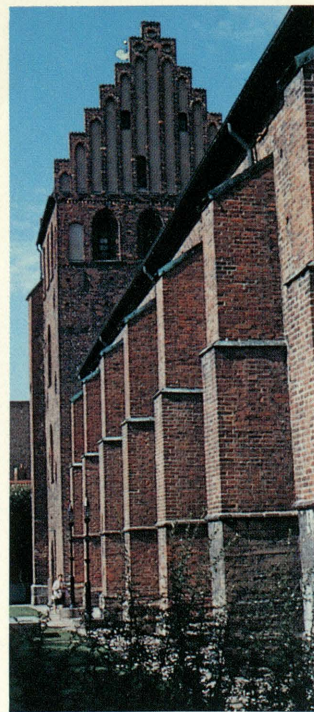
MARIJAS BAZNĪCA, kuru tagadējā izskatā sāka pārbūvēt 13. g. simtenī. Šinī, daudz pieredzējušā gotiskā celtnē, pēc svētku gājiena ienesīsīm Latvijas karogus kas stāvēs sardzē svētku dievkalpojuma. Baznīcas koncertā dziedās kamerkoris Dūdas M. Opeskina vadībā.

KONCERTNAMAS

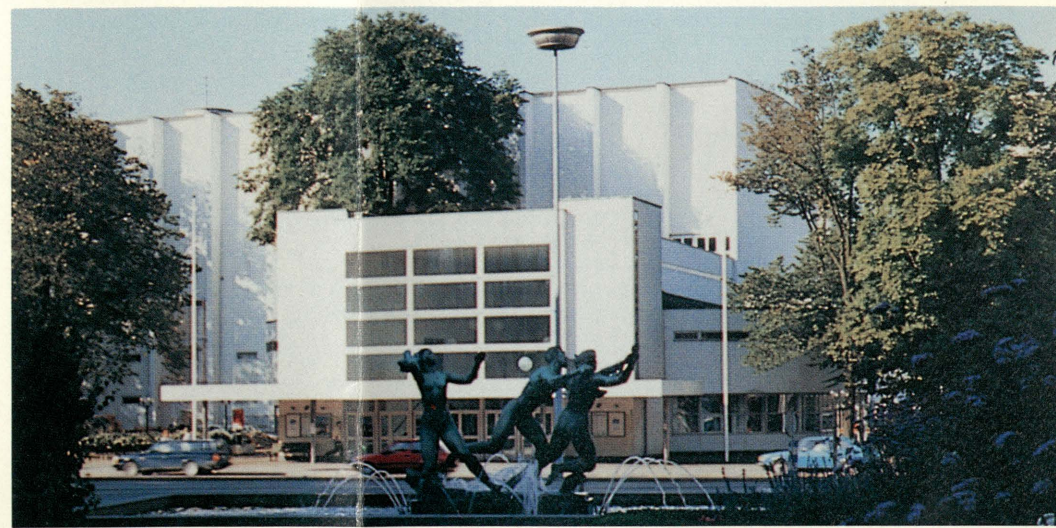
ir viens no izcilākajiem paraugiem zviedru 30. gadu funkcionālismam arhitektūras vēsturē. Koncertnams ir slavens arī savas izsmalcinātās akustikas dēļ, ko apliecinājuši daudz slaveni solisti un diriģenti. Koncertnamā notiks Dziesmu svētku atklāšanas sarīkojums. Plānojot sarīkojuma programmu, pagaidām varam minēt, ka gatavojoties Jāņa Mediņa 100 gadu atcerei, programmā ietilps viņa kompozīcijas solistu Ileānas Pētersones un Lilijas Zobenas izpildījumā.

Koncertnams ir mājvieta Helsingborgas simfoniskam orķestrim un tur notiks arī latviešu dziesmu ansambļu un mūziķu koncerts.

Koncertnamā varēsims dzirdēt un redzēt pirmuzvedumu Andra Vītoliņa komponētā

bērnu operai „Mazais ganiņš”. Uzvedumu diriģēs Imants Mežaraups. Šis sarīkojums dos plašas iespējas visjaunākai audzei aktīvi piedalīties svētku norisē, kā arī jaunajiem dziedātājiem un mūziķiem tikt ar latviešu publiku.

KOPKORU KONCERTS notiks brīvdabas estrādē, priežu šalkoņas pavadijumā. Tas tā vienmēr bijis Latvijā. Šī vide dos glezniecisku ietēru J. Raiņa tekstam „Lauztās priedes” un klausītājiem simbolisku pārdzīvojumu. Latviešu dziesmu svētki ar saviem apvienotajiem koriem palīdzēja sagatavot garīgo vidi 1918. g. 18. novembrim. Tagad, kā Latvijā, tā trimdā, mūsu koriem ir tikpat lieli uzdevumi. Visas pašdarbības kultūras nozares, kora dziedāšanu ieskaitot, dod iespēju atrast savai dzīvei jēgu – tautas kopību.

TAUTAS DEJU – FOLKLORAS uzvedumam būs iekārtota ledus halle „Olympiarinken”. Šeit iedziļināsimies latviešu tautas mākslas tradīcijās, pietuvojoties tās kodola formām. Uzveduma temats – ikdiena/izprieca – būs saistīts ar darbu, ģimenes godiem un svinībām. Ingridas Leimanes vadībā, tautas mūzikas un dziesmu ansambļu skandējums savies ar deju soļiem latviešu tautas tēru krāšņumā.

ROKA – KONCERTS atskanēs Tautas parka (Folkparken) paviljonā. Roka mūzika, sākotnējs protests pret valdošo aprindu patvarībām, kļuvusi par globālu jauniešu tautas mūziku. Ritmiski vitālajā un dzīves priecīgajā rokmūzikā vislabāk var izpausties jaunie mūzikālie talanti.

JAUNATNES BALLE – „Disko jūrmalā”, ar jaunākās audzes sagatavotu norisi, paredzēta ļoti populārā krastmalas diskotēkā. Atelpas brīžos varēs atvēsināt kājas viļņos, vai tikai baudīt kuģu atspoguļojumus nakts tumsā.

SVĒTKU BALLE noritēs kuplu koku iekļautā, grandiozā, kopējā svinību zālē „Sundspärlan” (Zunda pērle). Paredzētas vakariņas un orķestra repertuārs visām gaumēm. Kā parasts, gaidāmi arī kādi pārsteigumi.

INFORMĀCIJAS BIROJS Dziesmu svētku laikā būs iekārtots mākslas galerijā „Galleri Nordvästen”. Tā atrodas koncertnamā pie galvenās ieejas, centrālā un ērti sasniedzamā vietā. Informācijas birojā atradīsies svētku administrācija, pārdos biļetes un iespieddarbus.

HELSINGBORGU var sasniegt ar visiem iespējamiem satiksmes līdzekļiem. Dzelzceļa satiksme caur Helsingborgu savieno ziemeļu sniegtos kalnus ar Vidusjūras saulainiem krastiem. Šeit krustojas lielie Eiropas ceļi E4 un E6. Bez ūdens, sliežu un zemes ceļiem, pilsēta ērti sasniedzama nolaižoties Helsingborgas-Engelholmas lidlaukā. Visa pasaule sasniedzama 40 km. attālumā no Ziemeļeiropas lielākā lidlauka Kopenhāgenā – Kastrup. No turienes uz Helsingborgas pilsētas centru var braukt ar vilcienu, autobusu, „lidojošu kuģi” vai pat ar helikopteru. Privātiem jūras braucējiem iespējams piestāt zēģeļlaivu ostā, kura iekļauta kādreizējā, vēstures skārtā, zvejnieku ciemā, kuru krievu ķeizarienes Katrīnas II jūrnieki pirms 200 gadiem mēģināja nopostīt.

HOTELU izvēle ir ļoti plaša, jo Helsingborga ir iecienīta kongresu pilsēta: No vairākiem hoteliem paveras skats uz Dāniju un neizsīkstošo kuģu satiksmi zundā. Liela daļa atrodas centrāli un vairākas svētku sarīkojumu vietas būs sasniedzamas isā pastaigā. Cenas ir dažādas – atbilstošas vienkāršības, vai visaugstākām prasībām. Būs pieejamas tūristu mitnes un irējamas privātas istabas. Tāpat laukumi „auto mājiņu” novietošanai. Aktīviem svētku darbiniekiem būs iespējams apmesties kopmitnē. Par apmešanās jautājumiem būs tuvākas ziņas laikrakstos.

ĒDNICAS ir viena no Helsingborgas lielām īpatnībām – pasaules šķērsgrīzums! Tās var apmierināt visu gaumes un rīcības brīvību. Ir luksusa krogi, angļu alus pubs, trotuāru kafējnīcas un neskaitāma virkne ar ārzemju specialitātēm – grieķu, meksikāņu, japāņu u.t.t. Populārs veids ir ēst pusdienas uz kuģa, aizbraucot uz Dāniju un atpakaļ (apm. stundu). Ja laiks nokāpt dāņu krastā Helsingērā (Helsingör), var apskatīt Šekspīra aprakstīto Hamleta pili. Organizācijām šeit paveras vienreizēja iespēja uz pārcēlāju kuģiem noturēt savas sanāksmes piedāvājot mielastu neitrālos ūdeņos.

„**JAUTRAIS RONIS**” vēl slēpjas dziļos ūdeņos tādēļ nav iespējams to tuvāk aprakstīt. Pagaidām tikai zināms, ka tam sakars ar tautiešu pulcēšanos un dziedāšanu.

KOPMĪTNE JAUNIEŠIEM būs iekārtota ļoti centrāli. Tanī būs rezervētas vietas arī jauniešiem, kuri ieradīsies no jaunatnes kongresa Somijā. Dziesmu svētku atklāšana ir saskaņota ar 8. VLJK lai kongresa dalībnieki paspētu ierasties Helsingborgā.

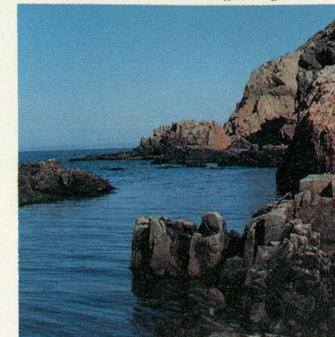
8. VISPASAULES LATVIEŠU JAUNATNES KONGRESS SOMIJĀ, 23. - 28.7.1989.

Pieteikšanās adrese:

Postfach 1010

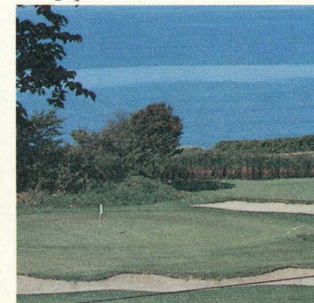
8780 Gemuenden am Main

West Germany

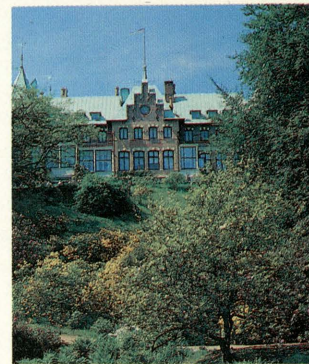

Helsingborga ir ideāla vieta kur pavadīt arī dažas atvaļinājuma dienas apvienojot ar Dziesmu svētkiem. Pilsētas robežās var izbaudīt gobi meža un rožu dārzu krāšņumu, kā arī Zviedrijas vienīgo dabīgo sālsavotu. Vērtīgi apmeklēt Fredriksdali – Zviedrijas lielāko brīvdabas muzeju. Nav tālu līdz Kullabergai, nepārstam dabas rezervātam, ar īpatnējām klintīm jūrmalā. Šinī vidē latviskas izcelsmes mākslinieks Lars Vilks izveidojis vienīgo zemes mākslas darbu Zviedrijā, monumentālu skulptūru NIMIS ar ierakstu „Brīvību Latvijai”.

Sofiero bija iepriekšējā karāļa Gustava VI Adolfa vasaras rezidence un greznajā parkā tūristi apbrīno karāļa koptos slavenos rododendronus. No pils terases kafējnīcas paveras plašs skats pār zundu. Starp daudzajiem citiem te ir viesojušies Eisenhauers un Indira Gandi. Galma frizieris, Rīgas operas parūkmeistars, pavada savas vecumdienas Helsingborgā.

Dziesmu svētku viesiem un darbiniekiem, varbūt, rodas vēlēšanās atvēsināties jūras viļņos. To iespējams darīt gandrīz vai pilsētas centrā! Helsingborga ir pazīstama ar vairākām ērti sasniedzamām pludmalēm. Populārākā no tām ir arī restorāns La Plage, kur bez ēdiena un dzēriena izbaudāms arī saules riets pāri Dānijas mežiem.

Helsingborga ir paradīze golfa cienītājiem – tuvāk apkārtnē ir 23 golfa laukumi! Uz viena no Helsingborgas labākajiem golfa laukumiem SLGA izvedīs pirmo atklāto pasaules latviešu golfa meistarturnīru un Dzintarjūras kausa izcīņu.

Saskaņā ar svētku norisi notiks arī futbola sacensība starp latviešiem un igauņiem. Varbūt, arī citas sporta nodarbības.

